

## Nowe wykroczenia za które strażnicy gminni mogą nałożyć grzywnę

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 03, czerwiec 2026 08:12

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśłony: 91

---

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowało nowelizację rozporządzenia w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Celem nowelizacji jest dostosowanie katalogu wykroczeń, za które strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, do aktualnych potrzeb związanych z zapewnieniem ochrony porządku publicznego. Zmiana ma usprawnić i przyspieszyć reakcję na wykroczenia godzące w porządek publiczny.

Projekt zawiera propozycję przyznania uprawnienia do nakładania przez strażników gminnych (miejskich) grzywien w drodze mandatów karnych w odniesieniu w sytuacji popełnienia niżej wymienionych czynów zabronionych wynikających z:

1. art. 65a ustawy – Kodeks wykroczeń – utrudnienie wykonywania czynności służbowych funkcjonariusza Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej lub innego organu ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego
2. art. 97a ustawy – Kodeks wykroczeń – zakazy dotyczące zachowania na przejeździe kolejowym. W artykule tym określono sankcje za niedozwolone objeżdżanie zapór na przejazdach kolejowych i wjeżdżanie na przejazdy kolejowe. Przedmiotowa zmiana jest uzasadniona koniecznością poprawy bezpieczeństwa w newralgicznych miejscach, jakimi są przejazdy kolejowe.
3. art. 331a ustawy – Prawo ochrony środowiska – nieprzestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów określonych w wojewódzkich programach ochrony powietrza. Propozycja rozszerzenia katalogu wykroczeń, za które strażnicy gminni (miejscy) będą mogli nakładać mandaty, odnosi się do egzekwowania obowiązków wynikających z programów ochrony powietrza (POP), m.in. zakazu używania dmuchaw.
4. art. 50 pkt 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w zakresie art. 22 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Na podstawie tego przepisu strażnicy gminni (miejscy) będą uprawnieni do stosowania postępowania mandatowego wobec właściciela, posiadacza lub zarządzającego nieruchomością w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, czyli wtedy gdy osoby lub podmioty te nie wywiązują się z ciężącego na nich obowiązku zwalczania gryzoni, inspektorów i szkodników.
5. art. 18d ust. 1 i 2 ustawy o zdrowiu publicznym. Przedmiotowy przepis zakazuje sprzedaży napojów z dodatkiem kofeiny lub tauryny osobom poniżej 18 roku życia oraz nakłada na sprzedawców obowiązek weryfikacji wieku kupującego, a w razie wątpliwości – umożliwia odmowę sprzedaży, stosując odpowiednie przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie procedur i kar. Projekt wyposaża więc strażników gminnych (miejskich) w uprawnienie do zastosowania postępowania mandatowego w zakresie ujawnionego wykroczenia z art. 18d ust. 1 i 2 ww. ustawy, skoro do jego popełnienia dochodzi w miejscu publicznym, np. w budynku użyteczności publicznej.
6. art. 23b ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. We wskazanym przepisie wskazano, że kto, będąc obowiązany do wprowadzenia standardów ochrony małoletnich nie wykonuje tego obowiązku, podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany. Zgodnie z art. 22x ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta oraz marszałek województwa sprawują kontrolę wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 21 i art. 22b, w zakresie objętym właściwością rzeczową i miejscową tych organów, a organy te mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub

- gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych. Wobec powyższego, nadanie strażnikom gminnym (miejskim) uprawnienia do nakładania mandatów za pierwotne niewykonanie obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich uczyni ten mechanizm skutecznym.
7. art. 683a ust. 1 ustawy o obronie Ojczyzny. We wskazanym przepisie wskazano, że kto bez zezwolenia fotografuje, filmuje, utrwała w inny sposób lub przesyła dane obrazu obiektu, o którym mowa w art. 616a ust. 1 ww. ustawy, oznaczonego znakiem zakazu fotografowania, lub ruchomości lub wizerunku osób, znajdujących się w takim obiekcie, podlega karze grzywny. Wyposażenie strażników, patrolujących tereny gmin, w możliwość interwencji i nałożenia mandatu za naruszenie tego zakazu wzmocni ochronę tych obiektów.
  8. art. 102 ust. 1 ustawy o zdrowiu zwierząt dotyczący odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązkowego ochronnego szczepienia zwierząt. W dniu 18 marca 2026 r. weszły w życie przepisy ustawy o zdrowiu zwierząt, która w art. 114 pkt 22 lit. b uchyliła art. 85 ust. 1a pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Wobec powyższego, koniecznym jest wprowadzenie do projektu rozporządzenia nowej podstawy prawnej (art. 102 ust. 1 ustawy o zdrowiu zwierząt) oraz doprecyzowanie w pkt 4 projektu rozporządzenia, że art. 85 ust. 1a dotyczy pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym i zwierząt cyrkowych oraz o stosowaniu substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym.

Źródło: [CBOSA](#)